

עלון מס' 113

שיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת שמות

ציבור ויחיד

בפרשת שמות אנחנו מתחילים להיפגש בצעדים הראשונים של **האומה**. בספר עמוס אנו נקראים "**משפחה**" – "על כל המשפחה אשר העליתי מארץ מצרים" (ג,א) והנה המשפחה – הפכה לעם. הביטוי הזה ("**עם**") יוצא לראשונה מפיו של גוי- המלך פרעה ("הנה **עם** בני ישראל רב ועצום ממנו" - שמות פרק א, ט) , ולכאורה זה משונה, מכל מקום זו העובדה. כמובן שדבר זה מקבל אחר כך **אישור אלוקי** בדבר ד' "שלח את **עמי**" (שמות ה, א) ויש מקום וחשיבות להבין כי ישנה כאן התחלה של **מציאות חדשה**.

ערכנו המיוחד הוא **בהיותנו עם**. יחידים, צדיקים וחסידיים נמצאים גם אצל אומות העולם, אבל גם זה רק באופן פרטי ויחיד.

ההבחנה הזו בין ציבוריות ליחידיות היא הבחנה יסודית. שהרי מה שיותר כללי וציבורי הינו **פחות בחירי**. עניין הבחירה בין טוב לרע הוא רק באופן אישי, פרטי, שהרי ככל שמתרחבת המסגרת מיחידיות לכלליות – פוחתת הבחירה.

עניין העם הוא **יצירה אלוהית**, לא כמו עניין הפרט שתלוי בבחירת האדם – **בציבור אין בחירה. אלא 'גזירה'**.

מתוך טבע זה, בו נוצרנו, יש המשך לכל יחיד ויחיד כחלק מן הכלל. בפרטיות - לא ניכרת כל כך האלוהיות, וככל שהופעתנו יותר כללית – כך היא יותר אלוהית.